

**Տ. ԱՐՇԱԿ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆԻ ՔԱՐՈԶԸ՝
ԽՈՍՎԱԾ ԷԶՄԻԱԾՆԻ Ս. ՍԱՐԻԱՍ ԱՍՏՎԱԾԱԾԻՆ ԵԿԵՂԵՑՈՒՄ՝
ՍՈՒՐԲ ԾՆՆՂՅԱՆ ՃՐԱԳԱԼՈՒՅՑԻ ՊԱՏԱՐԱԳԻՆ**

(5 հունվարի 2020 թ.)

Քրիստոս ծնաւ եւ յայտնեցաւ,
Օրհնեալ է յայտնութիւնը Քրիստոսի:

Յաճումն Հօր եւ Որդոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ. Ամէն:

Սիրելի՛ քույրեր եւ եղբայրներ, այսօր մեր եկեղեցիների սրբազան կամարների ներքո խնդուկթյուն է եւ բերկրանք. տոնն է Ծննդյան մեր Տեր եւ Փրկիչ Հիսուս Քրիստոսի: Քրիստոսի Սուրբ Ծննդյան տոնը տոնն է արդարութեան, տոնը՝ սիրո, եւ տոնը՝ հավատքի:

Քրիստոսի ծննդյան ժամանակաշրջանին ակնարկելով՝ ծնունդից շուրջ ութ հարյուր տարիներ առաջ, Եսայի մարգարեն այսպէս է բնութագրում այն՝ հայտարարելով. «Շատ ժամանակ չի անցնի, երբ կանաչապատ բնակավայրերը լեռների կնմանվեն, իսկ լեռները անտառների կվերածվեն: Ահա այս ժամանակ,— շարունակում է մարգարեն,— խուլերը կսկսեն լսել, կույրերը՝ տեսնել, եւ նրանք, ովքեր կորցրել են կյանքի ամեն հույս, ուրախություն եւ բերկրանք կապրեն» (հմմտ. Ես. ԻԹ. 17—19): Կարճ ասած՝ Եսայի մարգարեն հաստատում է, որ Քրիստոսի աշխարհալուստով՝ իրերը կփոխեն իրենց դրութիւնը, տեղի կունենան հրաշալի ու աննախընթաց իրադարձութիւններ:

Քրիստոսի ծնունդը, սակայն, չուղեկցվեց հրավառութիւններով, չհնչեցին շեփորներ, չհրավիրվեցին կոշուքներ ու խրախճանքներ: Աշխարհալուստի համար Քրիստոս անթիվ, անհամար տարբերակներից ընտրում է ամենից անսպասելին ու ամենից անշուքը: Որպէս ծնողներ՝ ընտրում է համեստագույն երկու անձանց՝ Մարիամին եւ Հովսեփին: Հովսեփը՝ մի պարզ ու համեստ ատաղձագործ, իսկ Մարիամը՝ դեռատի մի աղջնակ: Նրանք ոչնչով աչքի չէին ընկնում իրենց ժամանակի մարդկանց շարքերում՝ ո՛չ հանրաճանաչութեամբ, ո՛չ կրթութեամբ եւ ո՛չ հասարակական դիրքով, որոնցով տպավորվում են սնափառութեան սովոր մարդիկ: Անշուք այս ծնունդը, սակայն, ընդգրկում էր ողջ Տիեզերքը:

«Երկիրները ցնծում էր» (Օրհնություն՝ Սուրբ Ծննդյան Ա. առուր, դկ. Բ.),— ասում է շարականագիրը: Ցնծացող երկնքի պատկերի հանդեպ բացարձակ անաղմուկ ու անարձագանք է, սակայն, երկիրը՝ սքանչելի այս իրադարձության առջեւ: Քրիստոսի ծննդյանը ներկա են միայն կենդանիներ եւ որոշ ընտրյալներ՝ հովիվներ, որոնք պատահականորեն գտնվում էին այդ վայրում, եւ հազվագյուտ պայծառատեսներ՝ մոգեր, որոնք հետեւելով աստղերին՝ կարողացան բացահայտել Քրիստոսի ծննդյան վայրը եւ մասնակից լինել երկնքի այդ ուրախությանը: Մարդկանցից այլեւս ոչ ոք հաղորդակից չդարձավ աշխարհը փոխող այս իրադարձությանը: Եւ ինչպիսի՜ հակադրություն. մի կողմից՝ մարդիկ սպասում են, որ պիտի գա Փրկիչ, որ իրենց պիտի փրկի՝ կույրերին տեսողություն, խուլներին լսողություն, կաղերին քայլելու կարողություն շնորհի, եւ մյուս կողմից՝ հայտնվում է մի մանուկ, որը, թվում է, թե ինքը իրեն չի կարող փրկել, ինքը պետք ունի խնամքի եւ ուշադրության: Մարդիկ մոնչացող առյուծ են սպասում, մինչդեռ աշխարհ եկողը մի խոնարհ գառնուկ է: Եւ, իհարկե, հուսախաբ պիտի մնան բոլոր նրանք, ովքեր Փրկչի հետ կապում են միայն այս կյանքի հույսեր: Պողոս առաքյալն ասում է. «Եթե միայն այս կյանքի համար ենք հույս դրել ի Քրիստոս, ավելի ողորմելի ենք, քան բոլոր մարդիկ» (Ա. Կորնթ. ԺԵ. 19): Քրիստոսի հետ կապված մեր հույսերը չեն առնչվում միայն այս աշխարհին: Քրիստոսից մենք միայն առողջություն, հաջողություն, բարեկեցություն, բարօրություն, բարգավաճում չէ, որ փնտրում ենք: Մեր հույսը հաղթահարում է այս աշխարհի սահմանները, մենք էական ենք, որոնց կյանքը ձգվում է մահվանից անդին: Քրիստոս բարի լուրը բերեց մեզ՝ ասելով, թե ո՛վ մարդիկ, հույսներդ կարող եք դնել Ինձ վրա, եթե դուք ունեք սպասում, այս կյանքից հետո առավել նոր ու պայծառ մի կյանք եք ունենալու:

Ուրիշ մի տեղ Պողոս առաքյալը՝ նույն ինքը՝ հեթանոսների քարոզիչը, ասում է. «Հույսը երբեք չի ամաչեցնում» (Հռոմ. Ե. 5): Իհարկե, մենք բազմաթիվ անգամներ հուսախաբություններ ապրել ենք, բազմաթիվ անգամներ իրերի դրությունը, դասավորվածությունը այնպիսին են եղել, որ մեր սպասելիքները, մեր ակնկալությունները չեն բավարարվել: Բայց քանի անգամ ենք մտածել՝ այդ ակնկալությունները եւ այդ սպասելիքները համապատասխանո՞ւմ են արդյոք Աստծո՞ւ՝ մեզնից ունեցած սպասումներին: Որքանո՞վ ենք մենք հաշվի առել, թե մեր

սպասումներն ու ակնկալությունները տեղավորվում են արդյոք Սուրբ Գրքի պատգամների ու պատվիրանների մեջ:

Մենք հուսալիս ենք չենք լինի, եթե մեր հույսերն ուղղված են մեր հոգեւոր կատարելագործմանը, հոգեւոր մեր փրկությանը: Ահա այստեղ Աստված երբեք ու երբեք չի ամաչեցնում մեզ: Երջանկությունը ոչ թե արտաքին պայմանականությունների մեջ է, այլ Աստծու կամքի հետ մարդու կամքի ձուլման մեջ: Հետեւությունը մեկն է. «Դու երջանիկ ես այն չափով, որ չափով քո կյանքի մեջ զգում ես Աստծու կենդանի եւ վավերական ներկայությունը»: Քրիստոսի ծնունդը եկավ այս գաղափարը ներշնչելու մեզ: Չէ՞ որ Քրիստոսի անունը էմմանուել է, էմմանուել, որ թարգմանվում է «Աստված մեզ հետ է» (հմմտ. Ես. է. 14): Չկա ավելի մեծ երջանկություն, չկա ավելի մեծ բարիք, չկա ավելի մեծ գոհունակության ու բերկրանքի զգացում, քան այն գիտակցումը, որ Աստված մշտապես մեզ հետ է: Երկրի բոլոր փառքերը, բոլոր հնարավորությունները ոչինչ կարող են լինել, եթե մեր կյանքից պակասում է Աստված, իսկ Աստծու հետ մենք ոչնչի պակասություն չենք կարող ունենալ:

«Նախ խնդրեցէք Աստծու արքայութիւնը եւ նրա արդարութիւնը, եւ այդ բոլորը Աստուած ձեզ աւելիով կտայ» (Մատթ. 23. 34), այսպես է հայտարարում Սուրբ Գիրքը, եւ Քրիստոս ինքն այս հաստատումն է կատարում Իր ծնունդով, Իր անվան ընտրությամբ, որ կամավոր Իր ընծայաբերությամբ՝ Աստված մեզ հետ է: Ուրեմն, սիրելի՛ քույրեր եւ եղբայրներ, այսօրվա Սուրբ Ծննդյան ուրախությունն այն է, որ մենք եւս մեկ անգամ ամրապնդվենք մեր համոզման մեջ, որ Աստված ծնունդ առավ՝ մեզ հետ լինելու համար: Աստված եկավ աշխարհ՝ մեզ զորացնելու համար: Սա է Սուրբ Ծննդյան ուրախությունը, որ վերստին ու վերստին արձագանքում է մեր հոգիներում՝ «Քրիստոս ծնաւ եւ յայտնեցաւ» տիեզերական ավետիսով:

Շնորհ, սէր եւ աստուածային սրբարար զօրութիւն ձեզ եւ մեզ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

